

LABOD izhaja štirinajst-
dnevno v nakladi 2650 izvo-
dov — Ureja ga uredniški
odbor — Odgovorna ured-
nica: Lidija Jež, tehnično
ureja: novinarski servis —
Grafična priprava in tisk
Dolenjski Informativni cen-
ter Novo mesto.

labod

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD TOVARNE OBLAČIL NOVO MESTO

LETO 11

NOVO MESTO, 27. NOVEMBRA 1985

ŠTEVILKA 15

smernice plana v javni razpravi

Poslovni odbor je dal na svoji
zadnji seji smernice plana delovne
organizacije za naslednje leto v
javno razpravo, delavski svet pa
bo na osnovi pripomb in pobud iz
te sprejel plan v januarju na-
slednjega leta. Pred tem bodo

seveda tudi tozdi izdelovali svoje
plane, s čimer ni odlašati, kot sta
priporočila kolegij IPO in poslovni
odbor. Iz obeh organov so
prišle tudi pobude za kritičen
pristop k temu osnovnemu in zelo
obvezujočemu dokumentu.

Nadvse resno so že stekle pri-
prave na smernice plana, ki za leto
1986 nadaljujejo korake v smeri še
racionalnejšega obnašanja. Če
povzamemo le osrednja področja,
lahko rečemo, da se zaposlovanje
skoraj ne bo povečevalo, da se stru-
ktura naših proizvodov menja v
še težje izdelke, ki pa jih tudi ne
bomo izdelali količinsko več kot

letos, da nam smernice plana na-
povedujejo prizadevanja za še večji
izvoz, za strogo vodeno in na-
črtovano ter usklajeno koopera-
cijo in da bomo investicije obrnili
tako, kot smo zapisali v 52. in 53.
členu sporazuma, torej tako, da
bodo te neposredno koristile naši
proizvodnji.

Povedati pa moramo, da v času
ko so smernice plana v javni raz-
pravi, še niso znani vsi pogoji za
gospodarjenje. Kot je zapisano v
uvodu k smernicam, je pričakova-
ti, da bo za naše gospodarstvo leto
1986 izjemno naporno, saj se mo-
ra naša družba spopasti z večjo
produktivnostjo, zmanjševanjem
inflacije, z usmeritvijo v še večji
izvoz itd.

Če sedaj še nekoliko podrobne-
je pogledamo v posamezna pod-
ročja, zlastno pri zaposlovanju.
Pri tem, kot rečeno, ne bomo
bistveno večali števila zaposlenih,
pri novih delavcih pa bomo vztra-
jali na že sprejetih določilih, ki
pogojujejo strokovnost oziroma
pričakovano stopnjo izobrazbe. V
tej smeri gre tudi naše štipendi-
ranje in tudi izobraževanje ob
delu.

Pričakovati pa je nekaj zapletov,
če bo zakon o enoletnem porod-
niškem dopustu sprejet po hitrem
postopku in bo tako veljaven že z
novim letom. Ob tem moramo
računati z bistveno večjimi izpadi,
ki jih bomo morali nadomeščati s
prizadevanjem, da vsi tozdi zapo-
slijo tudi dovoljeno 5 odst. rezerve,
ali s kooperacijo.

Pri planu delovnega časa je že v
pripravah na smernice tozdi Com-
merce dal nekaj pobud za prest-
rukturiranje delovnih sobot in ko-
riščenja letnega dopusta, ker so iz-
kušnje iz letošnjega leta in let
nazaj pokazale, da doseganja or-
ganiziranost na tem področju
onemogoča kontinuirano pokriva-
nje trga. Seveda je prehod na
kolektivni dopust v juliju za vse
tozde in DSSS nemogoče izvesti v
enem letu, saj to zahteva intenzivne
priprave, iskanje možnosti
počitniških kapacitet, povezova-
nje v tej smeri itd., toda že letos
moramo vendarle storiti korak v
tej smeri. Med predlogi je pobuda,
da poletni del dopusta skrajšamo
za najmanj dva dni, decembrski
del pa tako podaljšamo. Nekaj

(Nadaljevanje na 2. strani)

ob prazniku

Letošnje praznovanje dneva republike poteka v le-
tu velikih jubilejev, med katerimi je 40 let svobode tisti
mejnik, ki ob takem prazniku kliče po oceni
doseženega in po kovanju načrtov za naprej.

Prav v teh dneh imamo v naši delovni organizaciji v
javni razpravi smernice planov za naslednje leto, ki
smo jih zastavili smelo in dosledno. Pri oceni za nazaj
lahko na kratko rečemo, da smo bili tudi takrat, ko to
še ni bila politična parola, naslonjeni na lastne sile in
da je Labod kljuboval mnogim oviram. V iskanju poti
do boljše organiziranosti dela, humanejših razmer,
potrjevanja na domačem in tujem trgu, skrbi za
kadre, v posodabljanju strojne opreme, pri vključevanju
v računalniško vodeno delo smo bili nekje bolj,
drugje manj uspešni, nekje hitrejši, drugje včasih
prepočasni. Toda vedno trdno pripravljeni doseči za-
mujeno in krepiti dobro začrtano. Veliko tega nas še
čaka, saj delo ni nikoli postorjeno do konca!

Razvoj je nagel, in loviti korak z njim narekuje
polno angažiranost, vpetost v delo, povezovanja in
dogovarjanja, znanje, disciplino, pri čemer je
pomemben delež slehernega med nami. Taka je
naša, Labodova usmeritev, in taka je pot celotne
jugoslovanske družbe.

**ČESTITAMO VAM
OB DNEVU REPUBLIKE!**

sprememb je tudi v delovnih sobotah, ki so bolj kot doslej prilagojene potrebam prodaje.

Pri proizvodnji smo že rekli, da bo obseg skoraj enak, kooperacija pa tudi le malenkost večja kot letos. V izvoz naj bi bilo namenjenih 55 odst. naših kapacitet, ali pa, kot ponujajo smernice plana, poiskati domače surovine, ki bi po kvaliteti ustrezale uvoženim, kar do sedaj ni bilo mogoče.

V celotnem prihodku pričakujemo kar za polovico več ustvarjenih sredstev. Del tega je pričakovati iz povečanega izvoza, iz naslova zahtevnejših izdelkov in s tem povezanih višjih cen, pričakovane prodaje. Na čisti dohodek pa bomo vplivali s pretehtanimi stroški, pri katerih bo moralo veljati več planske discipline, kot je je bilo letos. Pozorni pa bomo morali biti tudi na to, da nam nadure ne bodo preveč zaje-dale v načrtovana sredstva. Razmerje za sklade in osebne dohodka je v smernicah načrtovano na 67 : 33. EER je v izhodišča predvidoma na 330 din, povečevala pa se naj bi skladno z doseženimi rezultati med letom.

V poglavju skupne porabe velja poudariti razmišljanja o nakupu novih počitniških kapacitet, ki bi bile na taki lokaciji, da bi omogočale zasedenost čez celo leto.

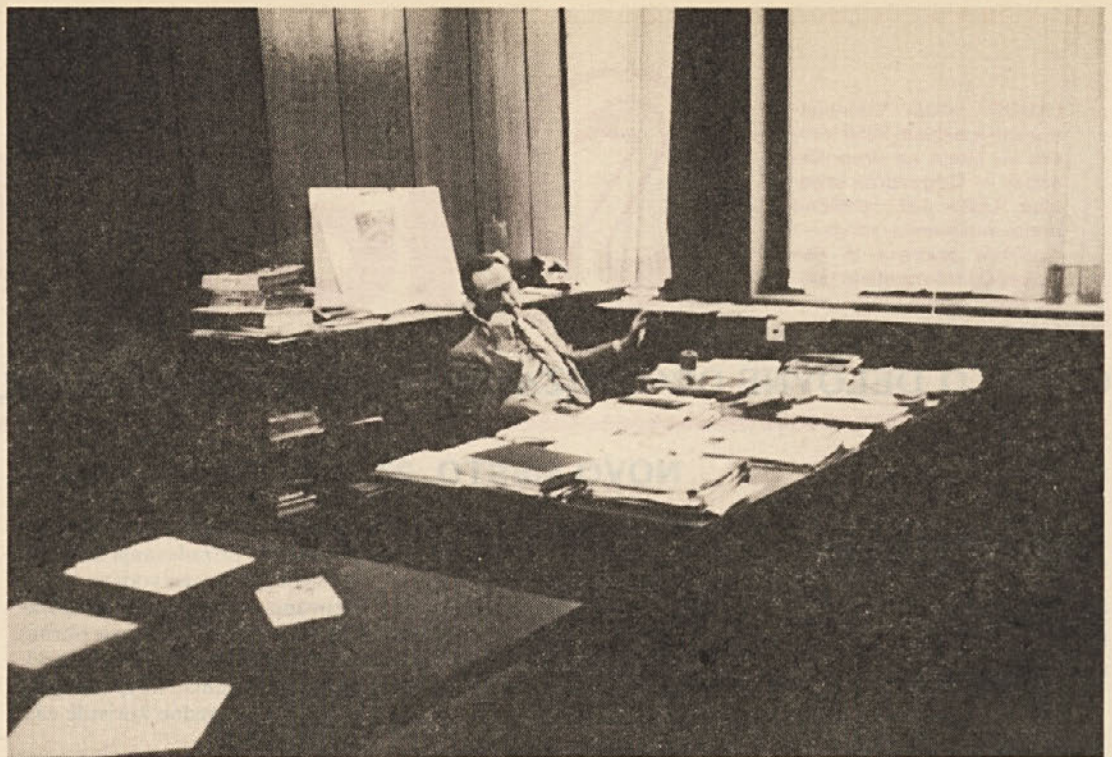
Pri stanovanjski izgradnji bo tudi v bodoče veljalo načelo solidarne pomoči med tozdi ter vzporedno s tem tudi reševanje vprašanj s sporazumom določenimi solidarnimi sredstvi na ravni delovne organizacije.

Investicije bodo izključno v smeri boljšega in lažjega dela. Najbolj pereča sta tozda Temenica in Zala, ki imata ozka grla v proizvodnji. Tip-top bo nadaljeval z obnovo zgradbe. Delta pripravlja projekt za izboljšave klimatskih razmer v proizvodnji, enako tudi Libna.

V razpravi ob smernicah plana je bila znova poudarjena nujnost še doslednejšega dopolnjevanja kolekcij, še bolj organiziranega pristopa k njihovi izdelavi ter pripravam na to, da bi dopolnilna kolekcija postala stalna praksa.

Skrajšati bomo morali ciklus obračanja zalog na vseh ravneh, zagotoviti še bolj natančno planiranje zalog, zagotoviti ustrezno kvaliteto domačih surovin, še izboljšati točnost rokov izdelave nalogov itd.

Skratka, smernice plana za naslednje leto kažejo na strogo in dosledno načrtano pot. Realno so postavljeni cilji, ki pa jih vendarle ne bo moč lahko dosegati. Zato bo treba pooprstiti disciplino, odnos do dela, stroškov, kvalitete naših izdelkov, trga... in sleherno področje spremljati in usmerjati tako, da bo plan dosežen.

Tov. Božo Verstovšek, vodja prodaje: »Skrb za najvišjo kakovost naših izdelkov mora biti moto za delo v naslednjem letu.«

prodaja kolekcije je zaključena

Prodaja je dinamično delo, ki prinaša iz dneva v dan nove rezultate in, seveda, tudi nove številke. Ko smo zadnjič pisali o prodaji kolekcije za naslednjo sezono, so bili ti podatki trenutni, saj so danes že dokaj dopolnjeni. Ker pa smo v vpeljevanjem računalnika še dokaj v porodnih krčih, zamujamo z evidentiranjem prodajnih obveznosti in tudi iz tega naslova pride včasih pravi podatek z nekoliko zamude. Poglejmo, kako je torej prodana kolekcija za naslednjo sezono:

Prodaja vrhnjih oblačil je na indeksu 100 v primerjavi z enako kolekcijo lani. Podatek je za fizični obseg prodaje (po kosih), v proizvodnih minutah pa bo ta številka nad 100. Ugodna prodaja programa VO pa gre v korist blejzerjev in kostimov.

V prodaji srajc je indeks 70, pri bluzah pa 60. Srajc smo lani prodali 526.000 kosov, letos 406.000, bluz je bilo lani iz enake kolekcije prodanih 302.000, letos pa 177.000. S tem pa prodaja še ni zaključena. V »srajčevini« računamo v prvotni prodaji še na 100.000 kosov, 50.000 srajc Tip-top in 50.000 srajc v dopolnilni kolekciji. S tem smo na plansko načrtovani prodaji srajc, 600.000. V predelavi srajc

smo povezani z dvema kooperantoma, z Drino iz Foče, ki bo izdelovala 10.000 srajc mesečno, in Progresom, ki bo izdelal 20.000 srajc mesečno.

Tudi pri bluzah je še dopolnilna kolekcija, s katero nameravamo prodati še 60.000 bluz v prvem polletju, kar je velika obveza za kooperacijo, za iskanje primerne-ga izvora tkanin. V programu vrhnjih oblačil bomo poleg domačih kapacitet tudi pri kooperantih izdelali 10.000 plaščev in 30.000 kril.

Te dni tečejo tudi pogovori z IMV na Mirni za predelavo 5.000 kril mesečno, skupaj z likanjem (to je do sedaj potekalo v Temenici).

še vedno premalo delavcev v neposredni proizvodnji

Skrb za pomlajevanje naših kolektivov je stalna in seveda nujna naloga. Med našimi najstarejšimi kolektivi je tozdi Tip-top, ki je bil še pred dvema letoma povprečno star 40 let. Z intenzivnim pomlajevanjem pa se ta letnica nekoliko niža. V zadnjih dveh

letih se je v Tip-topu zaposlilo 22 absolventov različnih stopenj, kar predstavlja kar 15 odst. rovin moči. Na žalost so tudi nekateri od teh zapustili tozdi, kar je ob rednih upokojitvah in ostalih odhodih znova premalo za doseg planskega števila zaposlenih.

Po planu naj bi bilo v neposredni proizvodnji 131 delavcev. Na to število so krojene minute, na žalost pa bo v prihodnjem letu zaenkrat ustvarjalo te minute le 120 delavcev. Razliko bo treba pokrivati z intenzivnim delom in z delom ob sobotah, kar sicer ni prijetno, je pa nujno.

V tozdi Tip-top se zavedajo, da to ni trajna rešitev, da je podaljšano delo le izhod v sili. »Delo v podaljšanem času konec koncev tudi ne daje pravega ekonomskega učinka, je pa v teh razmerah nujno za doseg planiranih minut,« pravi direktor tozda, tov. Mihelič. Ko se pripravljajo na naslednje leto, pa kljub premajhnemu številu zaposlenih v neposredni proizvodnji računajo na to, da bo čim višji odstotek plana dosežen v rednem delovnem času.

Da pa so kadri zares največja skrb tega kolektiva, pove tudi vse večje število štipendistov. Trenutno jih imajo 36. Ob tem številu velja povedati, da Tip-top »pripravlja« tudi kadre za tozdi Commerce, ki s svojimi strokovnimi službami zahteva usposobljene delavce, zato je treba še toliko več štipendirati. Poleg tega pa analiza kaže, da bo do leta 1990 odšlo v pokoj kar 45 šivilj, na kar se je treba kadrovske že sedaj pripravljati. Zato bodo v Tip-topu nadaljevali ta trend in si prizadevali pritegniti čim več mladih v svoje delo.

priznanja

Ob 60 letnici smo izpeljali »udarno« akcijo evidentiranja tistih Labodovih delavcev za zvezna priznanja, ki so s svojim uspešnim delom pomagali dosegati naše skupne cilje ali z intenzivno osebno zavzetostjo odpirali nove poti in vsebine našega dela in življenja.

Tokrat smo se obvezali, da bomo odslej sproti in dosledno predlagali možne kandidate za vse oblike priznanj. Sprejet je bil tudi rokovnik, kdaj začeti z evidentiranjem za posamezne stopnje in oblike priznanj.

Prav ta mesec smo tik pred rokom za evidentiranje delavcev za zvezna priznanja. Ob dokaj nagli in široki zadnji akciji (beseda teče o evidentiranju v novomeškem delu Laboda, gotovo pa velja za še katero Labodovo delovno okolje) smo zastavili preobsežen seznam in tako je izpadel tudi kdo, ki si je sicer s svojim delom še zaslužil priznanje. Na drugi strani pa so tudi mladi delavci, ki so vendarle pokazali veliko volje in ustvarjalne moči ter prizadevanj, mimo katerih ne bi smeli. Zato je prav, da DPO in odgovorni delavci ponovno pretehtajo možnosti in predlagajo. Velika teža, ki jo ima zvezno priznanje, zahteva pretehtan pristop in »čiste račune«. Zavedati pa se moramo, da stopenj pri priznanjih ne moremo preskakovati in da je kljub velikim zaslugam težko pričakovati kar eno višjih priznanj.

Tu so tudi priznanja, ki jih podeljuje sindikat. Na občinski, republiški in zvezni ravni. Ko ocenjujemo, kdo si je zaslužil katero od teh priznanj, lahko razdelimo vsebine del in predlagamo tudi prav namensko priznanje ZS za kulturo ali katerokoli drugo področje, za katerega menimo, da se je posamezni posebno izkazal in pripomogel k razvoju tega področja.

Preseči moramo togost pri evidentiranju in izreči priznanje človeku, ki se razdaja, ki si prizadeva za kaj več, kot le zase.

Takih pa, na srečo, tudi med nami ne manjka!

Samo nepristransko se moramo ozreti okoli sebe!

L. J.

poročilo s seminarja »industrijskega elektronika«

Zavod za tehnično izobraževanje iz Ljubljane je organiziral štiridnevni seminar s področja industrijske elektornike (28. do 31. oktobra 1985). Seminar je bil namenjen **vzdrževalcem in mentorjem sodobnih krmilnih sistemov.**

Obiskovalo ga je trideset vzdrževalcev z vseh koncev Slovenije. Predaval je inž. Branko Mušič iz Iskre-teleoptike.

V štirih dneh smo obdelali štiri področja: pasivni elementi (upori, kondenzatorji, tuljave), aktivni elementi (elektronke, polvodniki), usmerniki, ojačevalniki, močnostne stopnje, logična vezja, optoelektronika.

Pasivni elementi: upori, kondenzatorji, tuljave—splošno, oznake (evropske, ZDA, japonske), obnašanje elementov v električnem tokokrogu (tok, napetost, moč), linearni elementi, nelinearni elementi (PTK, NTK, VDR).

Aktivni elementi: elektronika—dioda, trioda, pentoda, ignitron, tiratron, tlvka, braunova elektronka — vrste, tehnologija, uporaba, oznake.

Polvodniki: diode — vrste, oznake, karakteristike, proizvajalci, tehnologija.

Tranzistorji — tehnologija, stabilizacija delovne točke tranzistorja, tranzistor kot ojačevalni element, karakteristike tranzistorja, tranzistor kot stikalni element, FET-tranzistorji (tranzistorji z učinkom polja), MOS FET tranzistorji, tiristorji—karakteristika vžigne napetosti, triaci, diaci, uporaba oznake ohišja.

Primeri uporabe triod, tranzistorjev in tiristorjev na stabiliziranem usmerniškem vezju.

Digitalna logika: osnove, desetiški številski sestav, binarni (pretvorbe), heksadecimalni, BCE, koda, Osnovna vrata IN (FND), konjunkcija ALI (OR) disjunkcija, NE (NO) inverter, ekskluzivni (OR) vrste logik, značilnosti pri napajanju, vrste tehnologij, oz-

nake po katalogih, pomnila vezja, enosmerni ojačevalniki.

Senzorji: led diode, magnetni senzorji, hallov generator.

Vtisi s seminarja

Menim, da je seminar izvrstno uspel, kar je bilo v veliki meri odvisno od predavatelja, ki se je znal spustiti na nivo slušateljev. Predavatelj je priporočil, naj obiščemo tudi seminar »meritve na elektronskih krmiljih«, ki je nadaljevanje seminarja industrijske elektronike. Na tem seminarju bodo praktične vaje na različnih elektronskih vezjih z uporabo najosnovnejših elektronskih instrumentov.

NIKO PERIČ

priprava kril se je potrdila

Priprava dela za krila je bila ustanovljena kot samostojna služba v tozdu Commerce avgusta 1983. Poleg vodje so v tej službi še tehnolog, kreator, modelar—konstruktor, modelar—razmnoževalec, dve vzorčni šivilji in administrator.

Služba se je takoj vključila v delo in tako smo na primer za kolekcijo jesen-zima 85, ki je že predelana, in za kolekcijo pomlad-poletje 86, ki je v delu, izdelali vse vzorce kril (unikate) v naši službi, pri izdelavi vzorcev pa je pomagal tozđ Temenica. Prejšnje kolekcije kril so bile le okoli 80-odstotno narejene v naši službi, ostali del pa je opravila priprava dela v Ljubljani.

Pripravljamo tudi naloge za proizvodnjo tozda Temenica ter za kooperanta IMV z Mirne in Kr-ojača iz Novega mesta. Za oba kooperanta pripravljamo tudi krojne slike in vsa polaganja z izpisanimi krojnimi slikami.

Izdelava kolekcije se začne v novembru, zato so podatki, ki jih bom navedla za opravljeno delo v letošnjih desetih mesecih, delno vezani tudi na lansko leto. Izdelali smo dve redni in dve dopolnilni kolekciji, to pa je skupaj 202 modelov kril. Če vemo, da je treba za marsikateri model pripraviti več skic, se ta številka ustrezno poveča. Izdelali smo 102 delovna naloge, za katere je bilo treba izdelati osnovni kroj, ga razmnožiti, oziroma poskrbeti za kompletnost tega.

Ko se tako oziram po delu priprave dela za krila, menim, da smo zaposleni v tej službi povsem upravičili svojo vlogo in da bomo tako zavzeto delali tudi v bodoče!

M. PRAZNIK

Prevzem blaga v skladišču osnovnih surovin za program PŠ

odnos do šolanja

Komisija za kadre v tozdu Tip-top je imela nekaj pomislekov o pomoči delavki, ki se šola ob delu. Prošnja je bila naslonjena predvsem na željo po priznavanju študijskega dopusta, saj vemo, da je šolanje ob delu nadvse zahtevna zadeva. Seveda pa bi bilo prav, da človeku, ki se odloči za pridobitev strokovne izobrazbe, za kar bo moral žrtvovati precej svojega prostega časa in napeti vse moči, da bo to uspešno, pomagamo tudi finančno. Končno so šolnine visoke.

Ker je šlo za delavko iz režija, so imeli člani komisije nekaj pomislekov, češ kaj bi taka potrditev prinesla. Ali se ne bo pojavilo preveč želja po šolanju ob delu? Toda ali niso taka razmišljanja zelo kratkovidna? Stalno poudarjamo strokovnost in namesto, da bi spodbujali šolanje ob delu, ga ponekod celo zaviramo. Če se za šolo ob delu odloči človek, ki ima že nekaj delovnih izkušenj v smeri, kot se bo tudi šolal, pa je taka odločitev še toliko bolj dobrodošla.

Ali res ne znamo pogledati dlje od svojega nosu? Nas nič ne zanimajo razvoj, nove naloge, se ne znamo vprašati, kako jim bomo kos? O vsem tem so govorili in razlagali odgovorni v tozdu, toda miselnosti ni tako lahko spremenjati!

inž. Štefan Nemeč, direktor TOZD Temenica

Šest mesecev je bilo v tozdu Temenica časa za dokončno ureditev vprašanja vodenja tozda, saj vemo, da je Štefan Nemeč opravljal dela vršilca dolžnosti direktorja. Čim bolj se je čas iztekal, toliko glasnejše so bile v Temenici zahteve po tem, da Nemeč še naprej vodi Temenico. Sprejem te odgovornosti pa je Nemeč pogojeval z nekaterimi zahtevki, ki jih je vnesel tudi v svoj program dela.

To. Štefan NEMEC, inženir konfekcijske tehnologije, je rojen 9. maja 1937 v Filovcih v Pomurju. Že vrsto let dela na Dolenjskem. V Labodovem tozdu Temenica je bil vodja proizvodnje, nato pa vodja razvojne službe. Dela in naloge direktorja tozda Temenica je prevzel na pobudo tega kolektiva, vendar je svojo kandidaturo povezal z nekaterimi nujnimi rešitvami v tem delovnem okolju.

Naloge, ki jih želi izpeljati v naslednjem letu oziroma mandatu, so razdeljene na proizvodni program, investicije in kadrovske področje.

O prostorski stiski in neustreznih proizvodnih in neproizvodnih prostorih v Temenici je odveč ponovno pisati. Idejni načrt za premostitev teh zagat je pripravljen, tečejo pa tudi dogovori za posojilo. S posodobitvijo bo proizvodnja lažje zadihala, predvsem pa likalnica, ki je trenutno v najtežjem položaju. Končno pa bo urejeno tudi vprašanje kuhinje, jedilnice in sanitarij. Seveda zahteva priprava na gradnjo veliko dela, za kar pričakujejo v Temenici pomoč strokovnih služb v DSSS.

Prav tako na kadrovskem področju. Za vodjo proizvodnje so poiskali človeka doma, manjka pa jim tehnolog, Nemeč pa navaja tudi potrebo po direktorju. Sam je zaradi slabega zdravja in še nekaterih osebnih zadržkov sprejel vlogo direktorja za največ eno mandatno obdobje. V tem času si želi sodelovati s človekom, ki bo v prihodnje vodil tozd, in ga tako vpeljati v delo tega delovnega okolja. Na področju proizvodnega programa pa tečejo pogovori za to, da bi ena brigada stalno delala samo za izvoz. Do sedaj je bilo treba v tej brigadi pokrivati prehodna obdobja z delom za domači trg. V tej brigadi bodo nastajali predvsem blejzerji in plašči, medtem ko v ostalih dveh še vedno kri-la, hlače in ženski blejzerji.

V tem grobo posnetem programu dela tozda Temenica za prihodnje leto oziroma za priho-

dnji mandat je vključenega še marsikaj, kar ni napisanega. To je načrtovano in vodeno delo, vzgoja lastnih kadrov, analitično obravnavanje problemov, sprotno spremljanje vseh proizvodnih točk in, ne nazadnje, skrb za slehernega zaposlenega v tem kolektivu. Vse to zahteva intenzivno delo vodilnih in še posebno direktorja, kar pa človeka izčrpa, če posebno, če njegovo zdravje ni najbolj trdno. Na drugi strani pa je tu tudi razvojna služba, katere vodja je bil Štefan Nemeč, ki ob nalogah, ki jo čakajo, ne more biti brez vodje. En človek tudi ne more biti razpet med dve tako odgovorni funkciji. Tako je vprašanje vodenja Temenice le odloženo, ne pa rešeno. Saj je končno treba prisluhniti željam in možnostim Nemeča, kot seveda tudi tozda. Gotovo bo to vprašanje rešeno šele, ko bomo dobili človeka, ki se bo ob sedanjem vodstvu usposabljal za prevzem vodenja tozda Temenica z vsemi svojimi specifičnostmi.

L. J.

obisk v Delti in Piku

Organizatorji dela — brigadirji tozda Ločne, vodja proizvodnje in direktor smo obiskali tozd Delto in pa PIK v Mariboru.

Namen srečanja je bil pogovoriti se o problemih proizvodnje, o težavah, ki tarejo ene in druge, ter seznaniti se z organizacijo dela. Konkurenca torej nič več ne odtuja, ampak združuje, saj se konfekcionarji, in znotraj teh »srajčarji«, srečujemo s podobnimi vprašanji.

Obisk PIK je pokazal, da imajo v tej delovni organizaciji podobno speljan proizvodni proces kot v naših proizvodnjah PŠ. Razlika pa je v izdelovalnih časih, ker je PIK na tej osnovi gradil visoko kvaliteto. Tako imajo tudi nekaj del in nalog, ki jih pri nas nimamo, in ki imajo izključno na skrbi kakovost. Obisk te tovarne je dal tudi nekaj dobrih pobud za nekatere praktične rešitve v naši proizvodnji (likalnica).

Zanimiv in prijeten je bil tudi obisk Delti in pogovori z njihovimi organizatorji dela.

Deltinemu kolektivu se zahvaljujemo za gostoljubje, za obisk njihovih predstavnikov in predstavnikov PIK pri nas pa smo tudi že dogovorjeni.

Torej, na svidenje!

J. TEKSTOR

bolniška po urah

Razmišljanje o tem, da bi se z zdravstvenimi domovi, kjer se zdravijo Labodovi delavci, dosegli soglasje za koriščenje bolniških po urah, ni novo. Že pred leti so se pojavljale podobne ideje, ki pa niso povsod in v celoti zaživele. Ponekod bi bilo prizadevanja na naši strani, ali pa se to ni zdelo potrebno, drugje pa zopet zdravniki niso prisluhnili.

Bolniška, za katero vemo, da gre v breme tozda, je draga za tozda in s tem za delovno organizacijo, in seveda jo močno čuti tudi delavec sam. Ko gre za manjše preglede ali za nego otroka oziroma cepljenja ali podobne krajše, vendar nujne obiske zdravnika, ne bi bilo odveč zahtevati bolniško za dejansko prebit čas v zdravstvenem domu oz. pri zdravniku. V mnogih primerih bi bilo to v interesu delavca in tozda. Kako torej to možnost izkoriščamo v naših delovnih okoljih? Povejmo tudi, da so na to vprašanje ponovno opozorili delavci DSSS na svojem zboru, da pa je to vendarle vprašanje, ki naj bi ga enotno reševali v celi delovni organizaciji.

LIBNA: V tozdu Libna je to stalna praksa. Na njihovo pobudo so delavci zdravstvenega doma sprejeli to obliko, in ne le, da imajo možnost dobiti 4-urno bol-

Labodovi trgovski predstavniki na za nas zelo uspešnem zadnjem beograjskem sejmu mode. Ob zlati košuti je bila dobra volja še kako upravičena (foto Kopina)

niško, ampak celo bolniško po urah.

TIP—TOP: Delavci Tip—Topa prihajajo kar iz 14 občin in tudi zdravijo se v podobnem številu zdravstvenih domov. Zato bi bilo težko doseči poenotenje, oziroma dogovor za uveljavljanje 4-urne bolniške.

Menijo, da ideja ni odveč, saj se za tem skriva dokajšen denar, pa tudi izgubljene minute so dragocene. Obračunsko bi 4-urna bolniška lahko stekla, stvar dogovora med pacientom in zdravnikom pa je uveljavitev bolniške po urah.

DELTA, ZALA in TEMENICA te možnosti ne koristijo, ker po tem niti ne čutijo potrebe. Za krajši obisk pri zdravniku koristijo

presežke ur, sicer pa se dogovorijo za nadomeščanje oz. vnašanje teh izgubljenih ur z naknadnim delom.

LOČNA: Za enkrat niso koristili te možnosti, ker na eni strani niso bili vsi zdravniki seznanjeni s temi željami, na drugi strani pa tudi izrazitejših potreb po tem ni bilo. Stalno je bila v rezervi kakšna ura za pokrivanje teh izgub, oz. za daljšo odsotnost dan bolniške. Gotovo pa se bodo morali vsaj v novomeškem delu Laboda uskladiti.

COMMERCE: Ideja, ki ni nova, je zelo dobrodošla in tudi zelo potrebna. Vsak delavec je nujno potreben na svojem delovnem mestu, pa tudi bolniška je zelo draga. Zakaj torej ne bi izkoristili

te možnosti, ki je gotovo dobrodošla delavcu in tozdu?!

O koriščenju bolniških po urah so kaj različne izkušnje oziroma praksa. Gotovo vsako okolje ukrepa tako, kot je zanj trenutno najracionalnejše, kar pa ni rečeno, da je tudi dolgoročneje najpravičneje rešeno. Na drugi strani pa so tudi naše delegacije SIS za zdravstvo tudi že dajale določene pobude za ustrežnejši urnik specialističnih ambulant. Vsaka naša temeljna organizacija se je doslej po svoje obračala znotraj tega kroga in iskala svoje najprimernejše rešitve, kadrovsaka in pravna služba pa si prizadeva poenotiti te pravice delavcev na ravni delovne organizacije, zato pripravljata to vprašanje tudi za poslovni odbor.

V novembru sta se upokojili še dve delavki Tip—topa — Viktorija MUMLEK in Helena MADIGAL. Viktorija je svojo namestnico že

vpeljala v delo, tako da se bo delo tudi naprej lepo odvijalo, obe dolgoletni delavki pa se bosta zasluženo odpočili. (foto Ivanka)

Do 15. decembra naj bi vse osnovne organizacije sindikata izpeljale občne zборе. Do datuma, ko smo oddajali gradivo za naš časopis, so bili občni zbori v tozdih Libna in Delta. Zala se pripravila na zbor, ki bo še v novembru, v novomeškem delu Laboda ter Temenici pa se bomo o delu sindikata v preteklem mandatu ter načrtih za naprej pogovorili v začetku decembra.

Ker smo pred sindikalnim kongresom, je prav, da se poglobljeno ozremo po vlogi sindikata v naših delovnih okoljih, po tem, s kakšnimi nalogami so se srečevali sindikalni aktivisti, kaj in kako so jih rešili, koliko so bili v delo sindikata vpeti vsi čalni kolektiva, saj prepogosto pozabljamo, da smo sindikat mi vsi. Ali so bile dovolj aktivne tudi koordinacije oz. konferenca sindikata?

Ob tej priložnosti velja tudi spregovoriti o vpetosti ter pomoči pri delu OO odgovornih delavcev, predvsem direktorjev in organizatorjev dela, spregovoriti ob ključnih področjih tudi o vzporednih nalogah ali nalogah, ki jih še vedno jemljemo za samo spremljajoče-kultura, šport, obveščanje, varstvo pri delu, SLO, pogojih za delo, odnosi... Pa še in še bi lahko naštevali in vprašali, koliko bi lahko in koliko je sindikat naredil pri tem.

Ko bodo vsi tozdi in DSSS opravili občne zборе, bomo predstavili v glasilu predsednike OO ter objavili sezname članov IO, danes pa si preberimo nekaj besed o delu OOS v Libni in Delti. Ob ocenah dela ne bi smeli pozabiti, da imamo svoje predstavnike tudi v nekaterih odborih pri RS ZSS. Predstavnica v odboru tekstilne dejavnosti je večkrat pisala o delu tega organa, prav pa bi bilo, da bi se s poročili oglasili na občnih zboreh tudi ostali, ki delujejo raznih komisijah in odborih na republiški ali zvezni ravni.

Delta — sindikat sredi dogajanj

OOS v Delti je imela 9. novembra 1985 občni zbor, na katerem je ocenila delo v dveletnem mandatnem obdobju, izvolila novi izvršni odbor in komisije ter izdelala program dela za tekoče leto.

Pri oceni dela je pozitivno spregovorila o opravljenem evidentiranju možnih kandidatov za skupščine SIS. Evidentiranih je 109 kandidatov iz vseh okolij temeljne organizacije, od tega 46 mladih, starih do 27 let.

Sindikat je nudil pomoč članom kolektiva, ki so v bolniškem staležu več kot pol leta, in predlagal, da bi v prihodnjem letu zato skrbel tozd.

Vodili smo razprave po sindikalnih skupinah o poslovnem uspehu tozda in DO, s posebnim poudarkom na doseganju plana. Na vseh sestankih smo obravnavali problematiko proizvodnje in iskali rešitve za čim boljše rezultate.

Komisija za nadzor nad bolniškim staležem, ki je izvoljena pri sindikatu, je občasno opravljala kontrolo delavcev, ki so v staležu.

Kritično smo ocenili razne dezinformacije, katerim smo bili priča v letošnjem letu in katere so slabo vplivale na medsebojne odnose. Sklenili smo, da moramo take stvari v bodoče razčiščevati oziroma preprečevati. To pa bomo dosegli le z aktivnim delom vseh družbenopolitičnih delavcev in delavcev v organih upravljanja.

Za naprej je zastavljenih še veliko drugih nalog. Če vemo, da nas v prihodnjem letu čakajo volitve v skupščine SIS in da je to leto kongresov, potem vemo, kaj čaka sindikalne delavce. S predkongresnimi razpravami bomo pričeli že v prihodnjih dneh.

MIMICA MAGDIČ

nekaj besed o delu OOS v TOZD Libna

OOS v tozdu Libna si je prizadevala delati po zastavljenih smernicah, sprejetih na občnem zboru leta 1984. IO OOS se je sestel na šestih rednih ter treh izrednih sejah, aktivno pa so člani IO sodelovali na razširjenih sejah delavskega sveta, na sejah družbenopolitičnega aktiva, na zboreh delavcev v tozdu ter na konferenci sindikata Laboda. OOS je v nekaj primerih prevzela odgovornost pri obravnavanju kršitev delovnih dolžnosti pred delavsko kontrolo ter SZD.

O rezultatih gospodarjenja smo bili sproti seznanjeni, razprave pa smo člani IO OOS vodili po sindikalnih skupinah ter na zboreh delavcev. Množično smo se delavci Libne z IO OOS na čelu lotevali obravnave zasnov novega sistema nagrajevanja, vodstvu delovne organizacije in tozda pa gre ob tem vsa pohvala za primeren in

predvsem nazoren pristop k tej odgovorni nalogi. Vsakemu delavcu smo s skupnimi močmi približali smisel in vsebine razvidov, vrednotenje dela in uspešnost dela. Rezultat temeljitih priprav na sprejem novega sistema pa je bil uspešen referendum.

Delo po sindikalnih skupinah je rodilo sadove tudi pri evidentiranju za naslednje volitve. Lotili smo se ga organizirano. Prav tako smo v Libni sproti evidentirali tudi delavce za prejem različnih priznanj. Ker bo naš kolektiv naslednje leto praznoval 20-letnico obstoja, smo se evidentiranja za priznanje lotili še posebno skrbno.

Pri našem delu nismo zanemarili zelo pomembne naloge, ki jo ima sindikat, to je skrb za socialno ter zdravstveno šibke delavce in njihove otroke.

Ker so življenjski stroški vse višji, smo v tozdu organizirali blagajno vzajemne pomoči. Trenutno je v to blagajno vključenih 120 članov. K lajšanju posledic padanja standarda so pripomogli ugodnejši nakupi Labodovih oblačil v sindikalnih prodajah in prodaja s 30 odstotki popusta.

Kljub temu da pravimo, da smo bili na področju rekreacije, športa in kulture manj aktivni, smo tudi na teh področjih imeli nekaj uspešnih aktivnosti: razstava ročnih del skupaj z delavkami Lisce, lep rezultat so naše tekmovalke dosegle v namiznem tenisu ter streljanju z zračno puško, žal pa nam je, ker trenutno ne deluje v tozdu nobena kulturna skupina.

V računovodstvu tozda Delta

Še nekaj akcij je, ki jih je sindikat uspešno izpeljal: udeležbo na kvizu, pohod, izlet. Delavke Libne so na pobudo IO OOS zbrale tudi nekaj denarja za nakup drage medicinske opreme za bolnišnico v Novem mestu. Veseli pa smo, da ji tudi sekcija upokojencev aktivna.

In delo za naprej?

Precej nalog si je zadala OOS. Od pospeševanja dela organov upravljanja, dobrega delegatskega dela, dobrega obveščanja... Skrbeli in s svojim delom bomo delavci Libne z IO OOS na čelu prispevali, da bo poslovanje tozda in DO kar se da dobro, in da bo zaposlovanje potekalo kar se da načrtno in v skladu s sprejetim dogovorom. Naloge posegajo seveda tudi na področje še večje skrbi za delavce Libne, za izboljšanje pogojev za delo, za oddih in socialno trdnost. Tu je še koncept SLO, skrb za kulturo in šport ter prizadevanje za povezovanje vseh delavcev v delovni organizaciji in za povezovanje s sorodnimi kolektivi. In seveda, ker smo v kongresnem letu, bomo skrbeli za realizacijo in izvajanje kongresnih usmeritev.

IRENA STRGAR,
MARIJA ŠTAMPFELJ,
METKA RADEJ

V proizvodnji Zale ima likalnica najtežje pogoje, zato zajema projekt investicij predvsem izboljšanje pogojev pri likanju.

NAŠ POGOVOR

Vera Lapajne — šivilja in predsednica OOS v tozdu Zala:

pred občnim zborom OOS

— Ste z delom vaše OOS lahko zadovoljni?

Ver Lapajne: »Ko se oziram po zadnjem mandatu, lahko rečem, da je bila naša osnovna organizacija dokaj aktivna. Sproti smo spremljali rezultate gospodarjenja, spremljali in pomagali pri reševanju nekaterih socialnih vprašanj, precej je bilo storjenega na področju športa in tudi kulture, pravzaprav smo bili prisotni na vseh področjih našega dela in življenja. Pa vendar ne morem reči, da sem z delom povsem zadovoljna. Zaostrene razmere zelo čutimo in prav od sindikata pričakujemo, da ne bo ponavljal napak drugih. Tudi na občinskem sindikalnem svetu smo dobivali navodila, naj na primer spremljamo cene naših izdelkov in skušamo vplivati nanje... Toda kako? Še za redno delo sindikta si težko vzamemo čas izza šivalnega stroja. Kako torej lahko posegamo globlje? Tudi lahko trdim, da so naši stroški kar se da nizki, da delamo

intenzivno, in zato ne vem, kako bi še lahko vplivali na nižje cene naših izdelkov.«

— Ste se z vsemi temi vprašanji srečevali predvsem vi kot predsednica OO, ali pa je bil celoten izvršni odbor aktiven pri delu OO?

»Lahko rečem, da je bil celotni izvršni odbor zelo aktiven in da sama ne bi zmogla opraviti takega dela, kot smo ga skupaj. Tudi direktorica je bila vedno pripravljena pomagati. Kot sem rekla, delavci pričakujejo da bomo sindikalisti naredili kaj velikega in predvsem konkretnega. Malce se je situacija sicer izboljšala z novim sistemom nagrajevanja, ki pa na žalost ne nudi dosti mladim delavkam. Toliko na področju nagrajevanja, ki je tudi naša velika naloga. So pa številne druge, od SLO do ozimnice in izleta. Te so sicer občutno lažje, toda še tako do pro organizirana ozimnica ali pa še tako uspel izlet ne more nadomestiti pomanjkanja v žepu in ne prinese zadovoljstva.«

— Kaj pa ste v svojem sindikalnem delu najbolj pogrešali, česa vam je manjkalo?

»Mislim, da nam vsem manjka še tesnejše povezovanje. Pogrešala sem tistih vsebin konference sindikata Laboda, ki izhajajo iz našega vsakdanjega dela in iz naših vsakdanjih skrbi. S kakšnimi težavami se srečujemo ob delu in ob organizaciji dela v Temenici, kako to rešujejo v Tip-topu, ali imajo podobne zaplete kot mi... Prav je, da obravnavamo iste velike, teme, moramo pa prislunhiti tudi majhnim vprašanjem, ki pravzaprav sploh niso majhna. Nekaj tega je v našem časopisu, manjka pa živa beseda ob tem.«

— Kaj je vaš sindikat uspel narediti na področju delegatskega dela in obveščanja?

»Za tozda lahko rečem, da se obveščanje razvija. Imamo razglasno postajo, ki jo bomo morali v bodoče še bolj izkoristiti. Ne bi bilo odveč napovedati seje in, kar je še pomembnejše, pripraviti povzetke sklepov. Tudi delegatska informacija še ni prava, nismo uspeli doseči pretoka teh informacij v taki obliki, da bi bili lahko zadovoljni. Na tem področju bi se morali še izobraževati, da bi bili zares kos dobremu delegatskemu delu. A ne smem reči, da si nismo prizadevali. Zaenkrat lahko rečem, da se razvijamo tudi v teh vsebinah. To sicer še ni veliko, je pa že nekaj.«

To so torej tudi naloge za naprej. Na teh vprašanjih bodo gra-

dili načrte za svoje delo v OOS tozda Zale. Zastavljena so široko in življenjsko in so gotovo prava vsebina sindikalnega dela.

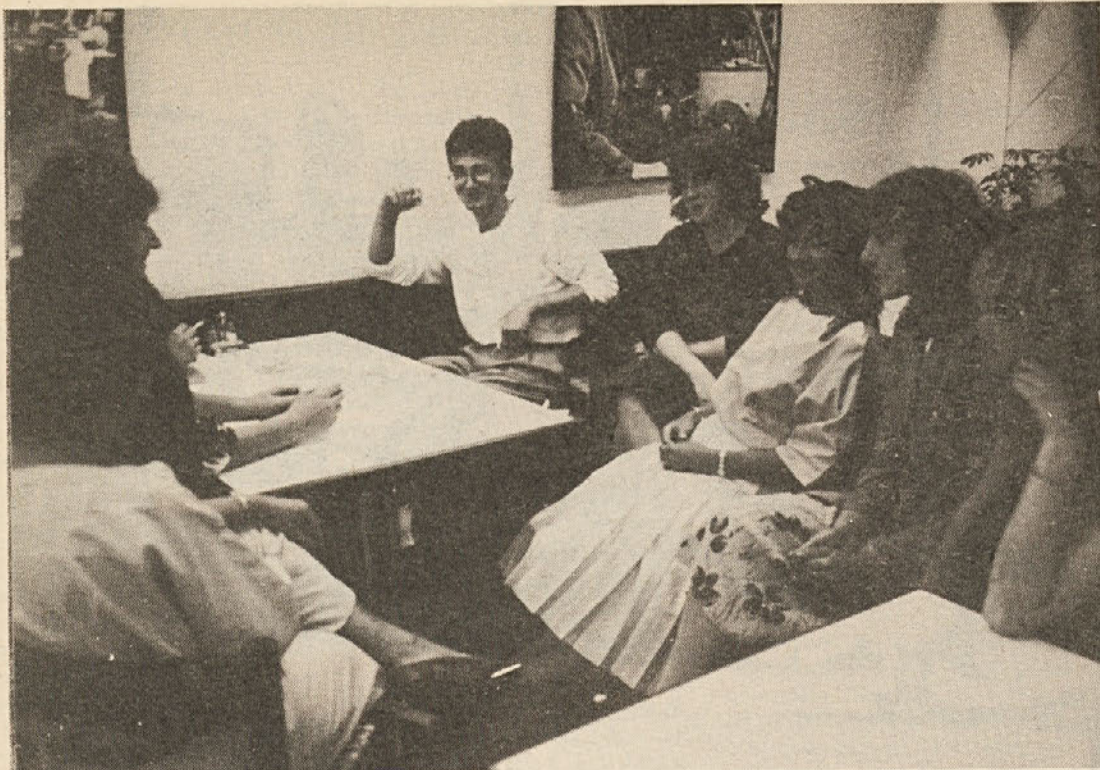
novice iz dela planinske sekcije

V soboto, 16. novembra 1985, je bila v Ljubljani 17. skupščina Planinske zveze Slovenije, ki sem se je udeležila kot delegat Planinskega društva Novo mesto. Planinska zveza je najbolj množična amaterska organizacija v Sloveniji, združuje prek 96.000 članov v 176 društvih. Občina Novo mesto je po številu članstva na 39. mestu. Za predsednika PZ Slovenije je bil ponovno izvoljen Tomaž Banovec, ki že več let uspešno vodi to organizacijo.

Planinska sekcija Labod se je letos pri izletih večinoma pridružila planinski sekciji tovarne zdravil Krka in tovarne Novoles. Ker v naši sekciji nimamo planinskih vodnikov, le-ti so pa neobhodno potrebni pri izvedbi zahtevnejših tur, smo se pridružili drugim sekcijam. Pri načrtovanju izletov smo le težko planirali zaradi številnih delovnih sobot (izven plana.)

Upamo, da bomo v prihodnjem letu bolj delovni.

MARICA PRAZNIK

Mladina v novomeškem delu Laboda je menila, da je med evidentiranimi za naslednje volitve premalo mladih. Sicer pa se tudi sami pripravljajo na volilno konferenco

andrejev pozdrav

Več kot dva meseca smo že v šoli, jaz pa kar ne morem pozabiti na počitnice, ki sem jih letos tako prijetno preživel. Posebno všeč mi je bilo na Ljubelju.

Z malim avtobusom smo se pripeljali do počitniškega doma na Ljubelju. Tovarišico Olivero sem spoznal že v Ljubljani, tovarišico Ano-Mileno pa na Ljubelju. Obe sta mi bili takoj všeč, ker sta bili prijazni. Z nami sta se znali igrati razne igrice.

Dekleta in fantje na drugi strani smo vlekli vrv in zmagle so deklice. Za nagrado so dobile čokolado. Všeč mi je bila tudi igrice, kdo prvi poje torto tako, da ima roke na hrbtu. V tem sta tekmovala Gorazd in Jernej. Zmagal je Go-

razd in tudi on je dobil za nagrado čokolado.

Za ocenjevanje sob smo imeli posebno komisijo, v kateri sem bil tudi jaz. Gledali smo televizijo in hodili na izlete. Bili smo na Bledu, Lescah pa tudi na bližnjem mejnem prehodu, kjer so nam vse zanimivosti pokazali cariniki in nam pripovedovali o tem, kakšna je njihova služba.

Obiskal nas je tudi direktor Laboda, Milan Bratož. Ob 22. juliju smo imeli proslavo in na svečanost povabili tudi naše sosedice carinike ter obmejno milico. Bilo je zelo zabavno. Ne smem pa pozabiti naše kuharice. Kuhala in pekla nam je same dobrote.

Zadnji dan smo vse sobe pospravili in dobili diplome. Po kosilu smo se z avtobusom odpeljali v Ljubljano, kjer so nas čakali starši.

Bilo je zelo prijetno. Tovarišici Ani-Mileni, Oliveri in kuharici Slavici ter vsem, ki so nam organizirali to kolonijo, se najlepše zahvaljujem in vse lepo pozdravljam!

ANDREJ

Imeli smo se čudovito

Upokojenci tozdiv Ločna, Commerce in DSSS se najlepše zahvaljujemo organizatorjem izleta, to je naši kadrovsko-socialni službi, še posebej pa Tatjani Maresič in Anki Peurača, ki sta nas spremljali.

Odpeljali smo se izpred avtobusne postaje mimo Laboda, kjer nas je pozdravila tudi vodja KSS, D. Nenadič, in nam priskrbela popotnico. Od tu pa pot naprej na Primorsko in celo v staro Gorico. Na tem lepem in veselem izletu smo obiskali tudi naš tozd Zala in se ob tej priložnosti toplo zahvaljujem za sprejem kolektivu Zale.

Za upokojence je bila taka pozornost, kot smo je bili deležni na izletu, zelo prijetno dejstvo, ki nam priča, da smo zares še vedno vaši — Labodovi.

Še enkrat najlepša hvala v imenu vseh udeležencev izleta!

MARICA BARBIČ

Tri desetletja šole Dragotin Kette

Osnovna šola Dragotin Kette iz Novega mesta je letos praznovala 30 let obstoja. Šolanje prizadetih otrok se je pred tridesetimi leti šele počasi razvijalo, pa vendar je v treh desetletjih doseglo raven, ki tudi prizadetim otrokom omogoča vključitev v življenje in delo. Ob jubileju je bilo izrečnih veliko priznanj in čestitk, saj se končno vsi zavedamo, da je delo defektologa izredno naporeno in da so uspehi težko dosegljivi. Tudi naša delovna organizacija se pridružuje čestitkam in zahvalam osnovni šoli Dragotin Kette!

Zveze kulturnih organizacij Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje

RAZPISUJEJO OBMOČNO SREČANJE literatov — začetnikov.

ki bo 15. februarja 1986 na Vinici, v rojstni hiši pesnika Otona Župančiča.

K sodelovanju vabimo vse tiste literate začetnike, ki še niso izdali lastne zbirke pesmi ali proznega dela.

Prispevke (pesmi, prozo, humoreske, dramske tekste, eseje itd.) pošljite na naslov: ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ OBČINE ČRNOMELJ, Kidričeva 18/a, 68340 Črnomelj, najkasneje do 31. 12. 1985.

Prispevki morajo biti podpisani s šifro, v kuverti pa mora biti priložena še zaprta ovojnica s podatki o avtorju: ime in priimek, letnica rojstva, poklic, bivališče.

Dela bo izbrala posebna strokovna komisija.

Najboljša dela bodo predstavljena na literarnem večeru, organizirana pa bo tudi okrogla miza — pogovor o problemih, s katerimi se srečujejo literati — začetniki.

Izbrana dela bodo objavljena v Samorastniški besedi.

Na območnem srečanju bodo izbrani avtorji, ki bodo sodelovali na republiškem srečanju literatov — začetnikov.

Podrobnejše informacije so na voljo pri ZKO Črnomelj, ki organizira srečanje (tel. 51-811.) in pri domači ZKO.

tečaj nemščine v Zali

V tozdu Zala kar 14 delavcev obiskuje prvo stopnjo tečaja nemškega jezika. Tečaj je organiziran posebej za Zalo in prvo navdušenje kaže, da bo nekaj kandidatov tudi za višje stopnje. Predvsem tisti delavci, ki imajo znanje tujega jezika tudi v opisih del in nalog, se bodo morali v nemščini tudi dodatno izpopolnjevati. Tako bo tudi pogovor s kontrolorji tujih partnerjev tekel lažje, nazorneje in z manj pomoči rok.